

ירושלים, י"ב באלול תשע"ג
18 באוגוסט 2013
226/2013

תיקון (19/08/2013): הוחלף לוח 1.

**חשבונות לאומיים: אומדן ראשון למחצית הראשונה של שנת 2013 -
התוצר המקומי הגולמי עלה ב-3.4% בחישוב שנתי**

**National Accounts: First Estimate for the First Half of 2013
GDP Increased at an Annual Rate of 3.4%**

לתשומת לב: עודכנו נתוני החשבונות הלאומיים לישראל לשנים 2006 עד 2012 תוך שינויים מתודולוגיים. על השינויים ניתן לקרוא גם [בהודעה לעיתונות המקדימה מתאריך 11.8.2013](#).
[פירוט נוסף בסוף ההודעה.](#)

במחצית הראשונה של שנת 2013:

- עלייה של 3.5% בתמ"ג העסקי
- עלייה של 3.9% ביצוא הסחורות והשירותים
- עלייה של 5.1% בהוצאה לצריכה פרטית
- עלייה של 3.1% בהוצאה לצריכה ציבורית
- ירידה של 6.5% בהשקעה בנכסים קבועים

לוחות

התוצר המקומי הגולמי, עלה במחצית הראשונה השנה ב-3.4% במחירים קבועים (בחישוב שנתי) לאחר ניכוי השפעת העונתיות. זאת לאחר עלייה של 3.5% במחצית הקודמת, ועלייה של 3.1% במחצית הראשונה אשתקד. **על השינויים ניתן לקרוא בהודעה לעיתונות המקדימה מתאריך 11.8.2013.**

התוצר המקומי הגולמי למעט מסים נטו על יבוא עלה במחצית הראשונה השנה בשיעור שנתי של 3.2%, לאחר עלייה של 4.0% במחצית הקודמת ועלייה של 3.3% במחצית הראשונה של שנת 2012.

זאת על סמך סיכום החשבונות הלאומיים המבוסס על אומדנים מוקדמים לרבע השני של 2013. החשבונות עודכנו לאחר השלמת מידע על סעיפי החשבונות השונים ברבע הראשון ולאחר העדכון שנערך פעם בשנה לסדרות לשנים קודמות לקראת פרסום השנתון הסטטיסטי לישראל (ניתן לקרוא על כך בסוף ההודעה).

כתבה: נעמי פריש צחמן, תחום חשבונות לאומיים

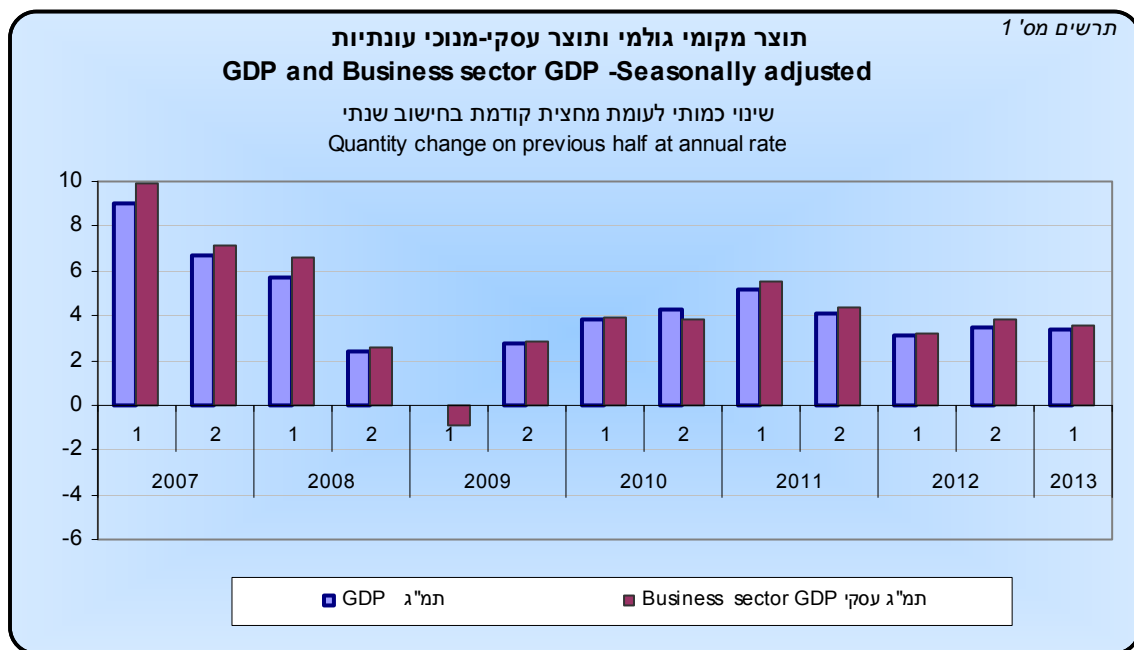
לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת הדוברות בטל: 02-6527845

בחינת ההתפתחות לפי רבעים מראה שברבע השני של 2013 עלה התוצר ב-5.1% בחישוב שנתי, לאחר עליות של 2.7% ברבע הראשון ו-3.1% ברבע האחרון של שנת 2012.

העלייה בתוצר ברבע השני השנה משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית (6.7%), ביצוא הסחורות והשירותים (1.2%) ובהוצאה לצריכה ציבורית (8.3%) וירידה בהשקעות בנכסים קבועים (-6.3%) בחישוב שנתי.

יזכר, שסדרות הסטטיסטיקה הכלכלית בארץ מתאפיינות באי סדירות גבוהה במיוחד בשנים האחרונות. מצב זה מקשה על ניתוח ההתפתחויות על סמך סדרות נתונים רבעוניים מנוכי עונתיות ועדיף לבחון את ההתפתחויות לפי תקופות ארוכות יותר.

להלן פירוט נוסף של הנתונים, במחירים קבועים, לאחר ניכוי השפעת העונתיות ובחישוב שנתי:

כלל המקורות שעמדו לרשות המשק (מתוצר מקומי ומיבוא), עלו במחצית הראשונה של 2013 ב-1.3% בחישוב שנתי, לאחר ירידה של 0.7% במחצית השנייה של 2012 ועליה של 5.4% במחצית הראשונה.

יבוא הסחורות והשירותים ירד במחצית הראשונה של 2013 ב-2.3%, בהמשך לירידה של 13.2% במחצית השנייה של 2012.

פירוט השימושים במקורות מראה **שההוצאה לצריכה פרטית** עלתה במחצית הראשונה של 2013 ב-5.1% בחישוב שנתי, בהמשך לעלייה של 2.1% במחצית הקודמת, ועליה של 4.0% במחצית המקבילה בשנת 2012.

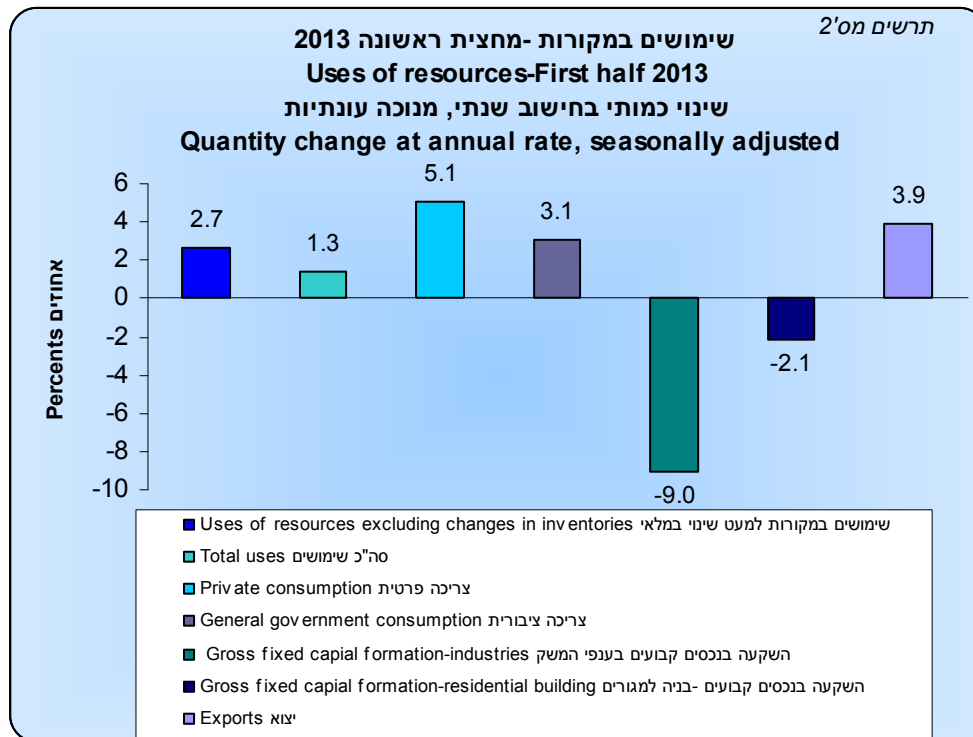
ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה במחצית הראשונה של 2013 ב-3.1% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 0.2% בצריכה לנפש במחצית השנייה של 2012 ועליה של 2.1% במחצית המקבילה אשתקד.

עליית הצריכה לנפש במחצית הראשונה השנה מבטאת עלייה של 10.2% לנפש בחישוב שנתי בהוצאות משקי הבית למוצרים בני קיימה – ריהוט, ציוד למשקי הבית (מקררים, מכונות כביסה, מזגנים וכ"ד) וכלי רכב אישיים, עלייה של 1.4% בהוצאה לצריכה שוטפת (מזון, דיור, דלק ושירותים). פירוט ההוצאה לצריכה השוטפת מראה כי ההוצאה לשירותים השונים (חינוך, בריאות, תחבורה, בידור, עזרה בבית וכד') וההוצאה למוצרי תעשייה עלו ב-2.0%, ההוצאות למזון משקאות וטבק עלו ב-1.3%, וההוצאה לדלק חשמל ומים ירדה ב-1.3% לנפש.

לעומת זאת, ההוצאה למוצרי בני-קיימה למחצה ירדה ב-4.1% והיא מבטאת ירידה של 11.3% בהוצאות להלבשה והנעלה.

ההוצאה לצריכה ציבורית, למעט היבוא הביטחוני, עלתה ב-4.3% במחצית הראשונה של 2013, לאחר עליות של 2.0% במחצית השנייה של 2012 ו-1.8% במחצית הראשונה של 2013. במחצית הראשונה של 2013 נרשמה עלייה בהוצאה לקניות נטו בצריכה האזרחית של 4.3% בחישוב שנתי. ההוצאה לצריכה הביטחונית עלתה ב-9.6% בחישוב שנתי.

ההשקעה בנכסים קבועים (ההשקעה בבתי מגורים והשקעות ענפי המשק בבנייה, בציוד וכלי תחבורה) ירדה במחצית הראשונה של 2013 ב-6.5% בחישוב שנתי, בהמשך לירידה של 7.7% במחצית הקודמת ועליה של 4.1% במחצית המקבילה ב-2012.

ההשקעה בנכסים קבועים בענפי המשק השונים ירדה במחצית הראשונה של 2013 ב-9.0% בחישוב שנתי בהמשך לירידה של 10.0% במחצית הקודמת ועליה של 2.8% במחצית המקבילה אשתקד. ההשקעה בבתי מגורים ירדה במחצית הראשונה ב-2.1%, בהמשך לירידה של 1.2% במחצית הקודמת ועליה של 6.2% במחצית המקבילה.

יצוא הסחורות והשירותים עלה במחצית הראשונה של 2013 ב-3.9% בחישוב שנתי, לאחר ירידה של 5.2% בחישוב שנתי במחצית הקודמת ועליה של 5.7% במחצית המקבילה אשתקד.

יצוא הסחורות והשירותים למעט חברות הזנק ויהלומים ירד במחצית הראשונה של 2013 ב-2.0%. ירידה זו במחצית הראשונה של 2013 משקפת ירידה ביצוא התעשייתי (ללא יהלומים) של 1.5%, ביצוא החקלאות שירד ב-14.9% בחישוב שנתי וביצוא ענף השירותים האחרים שירד ב-2.2% בחישוב שנתי. יצוא ענף היהלומים עלה ב-13.4% בחישוב שנתי ובנוסף עלה גם יצוא חברות ההזנק במחצית הראשונה של 2013.

לתשומת לבם של הקוראים! עודכנו נתוני החשבונות הלאומיים לישראל לשנים 2006 עד 2012 (כך שרמת התוצר תגדל בכל השנים) ובהתאם לכך נעשה ניכוי עונתיות חדש של סדרות החשובות הלאומיים משנת 2006, ולכן נוצר שבר בסדרות במעבר משנת 2005 לשנת 2006.

- יישום חלקי של השינויים במדריך החשבונות הלאומיים החדש (SNA2008) כולל:
  - הוספת סדרה של השקעה במחקר ופיתוח תחת הסעיף של מוצרי קניין רוחני (לשעבר סעיף נכסים לא מוחשיים, לוח 4) – מביא לגידול ממוצע ברמת התוצר של כ- 2% בשנה.
  - הוספת סדרות של הוצאות שירותי תיווך פיננסי הנאמדים בצורה עקיפה (Financial intermediation services indirectly measured - FISIM) לשימושים הסופיים (צריכה פרטית, צריכה ציבורית, יצוא ויבוא) – מביא לגידול ממוצע ברמת התוצר של כ- 1% בשנה.
  - הסדרה של קניות בהוצאה לצריכה ציבורית אזרחית עודכנה בעקבות הוספה של רכישת התפוקה של הבנק המרכזי על-ידי הממשלה.
  - תיקון מתודולוגי לחישוב שירותי ביטוח כללי לפי ההמלצות החדשות.
- שילוב הנתונים של **לוחות תשומה תפוקה** בתוך הנתונים של החשבונות הלאומיים משנת 2006 (עיקר התיקונים היו במזון, דלקים לצריכה פרטית, מחשבים, תחבורה, בריאות, מכונות משומשות שנמכרו ליצוא ונגרעו מההשקעות, עדכון מחירי הבנייה וכו').
- סיווג ענפי חדש: הנתונים יוצגו לפי **הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011** (ISIC Rev. 4).
- מבנה הסדרות של אומדני ההוצאה לצריכה פרטית השתנה בהתאם ל**סיווג COICOP** (Classification of Individual Consumption According to Purpose) ועל כן השתנה המבנה של לוח 3 בהודעה.
- המידע שהתקבל במהלך השנה: ממצאים מסקרי הוצאות משקי בית, סקרי תעשייה, סקרי מסחר ושירותים, נתונים על ביצוע תקציבי הממשלה והרשויות המקומיות, נתונים על יעודי היבוא ומעבר בעלות של רכב, סקרי מוסדות ללא כוונת רווח וכד'. בעקבות שילוב מידע זה מתעדכנים גם החשבונות לרבעים האחרונים.

עדכונים (Revisions) לנתוני החשבונות הלאומיים¹. (נכון לאומדן אפריל 2013 המבוסס על SNA93)

אומדני החשבונות הלאומיים מבוססים על מספר רב של מקורות ועוברים באופן שוטף תהליכים של בדיקה ועדכון. מטרת העדכונים היא לשפר את איכות האומדנים של החשבונות הלאומיים. סוגי העדכונים הנפוצים הם: שילוב ושימוש בנתונים חדשים, שינויים מתודולוגיים, שינויים בהגדרות וסיווגים, תיקוני טעויות ושינויים הנובעים משיטת ניכוי העונתיות (הוספת נתון או תיקון נתון הקיים גורמת לשינויים בכל הסדרה). לצורך הערכת טיב אומדני צמיחה של המשק הישראלי השתמשנו בתבנית ניתוח עדכונים שהוכנה על ידי ה-OECD.

בלוח A מובא ניתוח העדכונים של הסדרה השנתית של התוצר המקומי הגולמי. הניתוח נערך על אומדנים שנתיים שפורסמו עבור השנים 2011-1996. המדדים בלוח מתארים את השפעת עדכון האומדנים על ערך השינוי הכמותי של תמ"ג בשנה מסוימת בין הפרסום הראשון לבין הפרסומים הבאים (אחרי שנה, שנתיים, שלוש וחמש שנים). ניתן לראות, ששיעור העדכון לעומת הפרסום הראשון, גדל משנה לשנה. כך, ממוצע הערכים המוחלטים של העדכונים לעומת הפרסום הראשון עולה בהדרגה מ-0.48 בעדכון לאחר שנה ל-0.93 בעדכון לאחר חמש שנים. ממוצע העדכונים היחסי בערכים מוחלטים גדל מ-0.14 בעדכון לאחר שנה עד 0.25 בעדכון לאחר חמש שנים. רוב העדכונים (מ-71% עד 83%) הביאו לגידול באומדני הצמיחה.

Table A. Revisions to annual estimates of GDP

לוח A. עדכון אומדנים שנתיים של תמ"ג

percentage of quantity change,
compared to the previous year*אחוז שינוי כמותי,
כל שנה לעומת קודמתה*

	Y1_P	Y2_P	Y3_P	Y5_P	
Mean revision	0.21	0.49	0.46	0.72	ממוצע העדכונים
Mean absolute revision	0.48	0.71	0.78	0.93	ממוצע הערכים המוחלטים של העדכונים
Relative mean absolute revision	0.14	0.20	0.22	0.25	ממוצע העדכונים היחסי בערכים מוחלטים
Min Revision	-1.40	-1.40	-1.40	-1.10	ערך העדכון הקטן ביותר
Max Revision	0.80	1.60	1.70	1.90	ערך העדכון הגדול ביותר
Range	2.20	3.00	3.10	3.00	טווח העדכונים
Earlier < Later, %	81	80	71	83	האומדן המאוחר גדול מהמוקדם, %
Sign(Earlier = (Sign(Later), %	88	87	86	92	סימן האומדן המאוחר שווה למוקדם, %

* These comparisons are based
on the period from 1996 to 2011.*ניתוח עדכונים נערך
עבור שנים 2011-1996.

Legend

P: First published estimate.

Y1: Estimate published 1 year later.

Y2: Estimate published 2 years later.

Y3: Estimate published 3 years later.

Y5: Estimate published 5 years later.

מקרא

P: האומדן הראשון שפורסם.

Y1: האומדן שפורסם אחרי שנה.

Y2: האומדן שפורסם אחרי שנתיים.

Y3: האומדן שפורסם אחרי שלוש שנים.

Y5: האומדן שפורסם אחרי חמש שנים.

¹ כתב: ארקדי שניידר, אגף מקרו כלכלה

בלוח B מובא ניתוח העדכונים של הסדרה הרבעונית של התוצר המקומי הגולמי. הניתוח נערך על האומדנים הרבעונים לאחר ניכוי השפעת עונתיות, שפורסמו עבור השנים 1997-2012. המדדים בלוח מתארים את השפעת העדכון על ערך השינוי הכמותי של רבע מסוים בין הפרסום הראשון לבין הפרסומים הבאים (אחרי שנה, שנתיים ושלוש שנים). ניתן לראות עליה הדרגתית בגודל העדכון לעומת הפרסום הראשון. כך, ממוצע הערכים המוחלטים של העדכונים עולה מ- 0.27 בעדכון לאחר שנה ל- 0.46 בעדכון לאחר שלוש שנים. נציין גם עליה בעדכון היחסי, מ- 0.28 בעדכון לאחר שנה ל- 0.41 בעדכון לאחר שלוש שנים. 57% מהעדכונים לאחר השנה הראשונה מהפרסום הביאו לגידול בצמיחה לעומת 70% בעדכון לאחר שנתיים.

Table B. Revisions to quarterly estimates of GDP

לוח B. עדכון אומדנים רבעונים של תמ"ג

seasonally adjusted data, percentage of quantity change, compared to the previous quarter*

נתונים מנוכי עונתיות, אחוז שינוי כמותי, כל רבע לעומת קודמו*

	Y1_P	Y2_P	Y3_P	Y2_Y1	
Mean revision	0.05	0.19	0.20	0.14	ממוצע העדכונים
Mean absolute revision	0.27	0.43	0.46	0.27	ממוצע הערכים המוחלטים של העדכונים
Relative mean absolute revision	0.28	0.38	0.41	0.23	ממוצע העדכונים היחסי בערכים מוחלטים
Min Revision	-1.43	-1.82	-1.52	-0.90	ערך העדכון הקטן ביותר
Max Revision	1.07	1.42	1.55	1.10	ערך העדכון הגדול ביותר
Range	2.50	3.24	3.07	2.00	טווח העדכונים
Earlier < Later, %	57	70	66	53	האומדן המאוחר גדול מהמוקדם, %
Sign(Earlier = (Sign(Later), %	98	95	92	96	סימן האומדן המאוחר שווה למוקדם, %

* These comparisons are based on the period from 1997 to 2012.

* ניתוח עדכונים נערך עבור שנים 1997-2012.

Legend

מקרא

P: First published estimate.

P: האומדן הראשון שפורסם.

Y1: Estimate published 1 year later.

Y1: האומדן שפורסם אחרי שנה.

Y2: Estimate published 2 years later.

Y2: האומדן שפורסם אחרי שנתיים.

Y3: Estimate published 3 years later.

Y3: האומדן שפורסם אחרי שלוש שנים.